

Drama i Psychodrama - podstawowe pojęcia

psychodrama

- psyche + drama = "działanie duszy",
- metoda diagnozy i terapii, polegająca na improwizowanym odgrywaniu przez pacjenta w sytuacji terapeutycznej pewnych ról i udratyzowanych zdarzeń, w celu ujawnienia ukrytych motywów i pragnień, które pacjent przyjmuje i odczuwa w różnych sytuacjach interpersonalnych. Odtwarzany i na nowo przeżywany konflikt, czy problem jest dla pacjenta rzeczywisty.

psychodrama

zrozumienia ludzkiego przeżywania
"siebie samego w świecie"

*Rollo May: Jak właściwie możemy
poznawać jednostkę w jej "własnym
świecie", jeżeli nie jesteśmy w
stanie w ten lub inny sposób
wniknąć do niego? (E. Roine, s. 26).*

psychodrama

- Główna teza psychodramy: W każdej jednostce tkwi immanentne dążenie do angażowania się we własną sytuację życiową.
- Psychodrama rozwija spontaniczność i fantazję, które pozwalają na ciągłe poszerzanie granic własnych możliwości życiowych w obrębie środowiska społecznego lub też na dostrzeganie istniejących ograniczeń.
- Scena jest przestrzenią magiczną, którą można wypełnić wyobrażonymi postaciami i umieścić je w sytuacjach, które wymagać będą rozwiązań.

teatr a psychodrama

- Tradycyjna sztuka teatralna ma swój zapis, podczas gdy psychodrama ma przebieg spontaniczny i nigdy nie daje się powtórzyć w tej samej formie.
- Działalności teatralnej z udziałem zawodowych aktorów **J.L. Moreno** nigdy nie nazwał psychodramą, była to tylko "**teatroterapia**". Uważał, że dopiero gdy jednostka zacznie wieść swe własne życie na scenie, będzie to prawdziwy dramat.

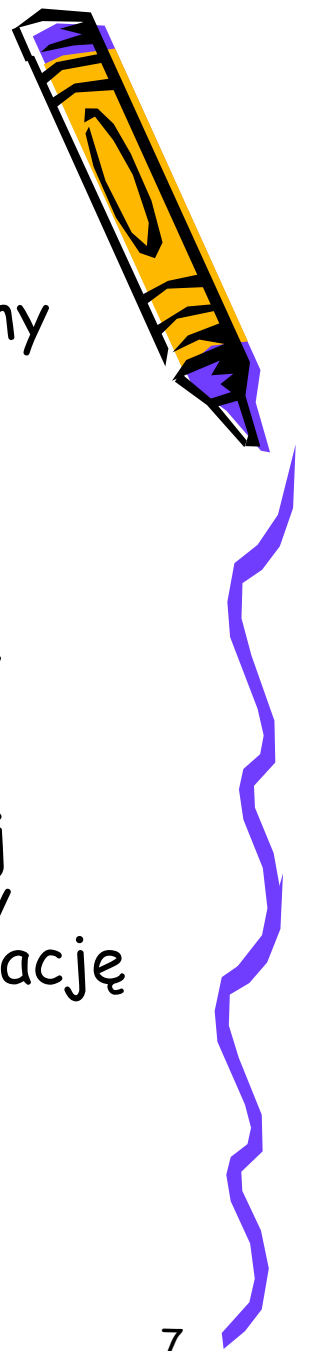
psychodrama

- J.L. Moreno: *„Zagraj siebie samego takim, jakim nigdy nie byłeś, tak, byś zaczął być takim, jakim mógłbyś być. Bądź swą własną inspiracją, swym własnym autorem, swym własnym aktorem, swym własnym terapeutą i wreszcie swym własnym Stwórcą”* (E. Roine, 1994, s. 23).

socjodrama

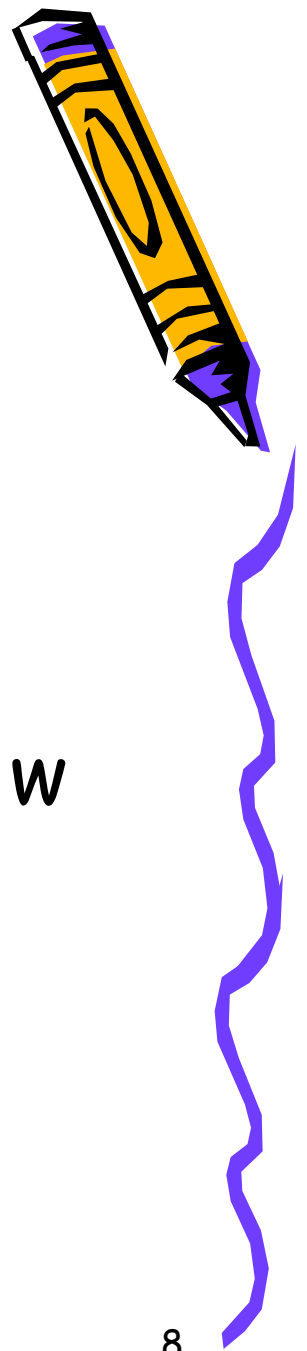

- Socjodrama, w przeciwieństwie do psychodramy skupia się na ludziach zdarzeniach, na spontanicznych relacjach indywidualnych w sytuacjach o wymiarze społecznym.
- Tematyka socjodramy dotyczy problemów bulwersujących i nurtujących grupę społeczną, związanych z dezorganizacją jej życia wewnętrznego.
- Grupa socjodramatyczna została już wcześniej utworzona w innym celu niż terapeutyczny, czy edukacyjny i jest wplątana w rzeczywistą sytuację konfliktową czy dramatyczną

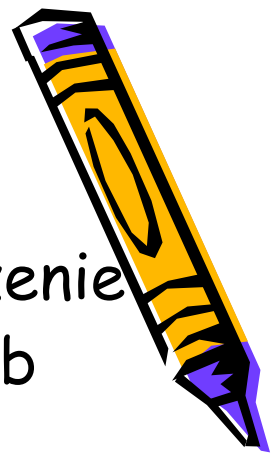
drama

- „drama” - „drao” (grec.)- działam, usiłuję
- W dramacie „człowiek odgrywa to wszystko, co jest poza nim i to, co w nim samym, poprzez swoje wysiłki emocjonalne i fizyczne”.
(Slade P., Child Drama, London 1954)

drama

- metoda edukacji poprzez działanie i doświadczenie
- metoda łącząca **emocjonalny i intuicyjny** sposób uczenia się z **intelektualnym**
- metodą **praktycznego, bezpośredniego, natychmiastowego uczenia się angażującego** tak samo **intelekt** jak i **emocje** jednostki, poprzez **odgrywanie w sytuacji edukacyjnej scenek, sytuacji, pewnych ról** charakteryzujących się **fikcyjną formą**
- Cel - **wszechstronny rozwój** jednostki
- metoda uczenia się z **refleksją**.
- „**Jest myśleniem poprzez działanie**”

drama a teatr

drama

- działalność edukacyjna
- niezależna od jakichkolwiek funkcji komunikowania z widzami
- osiągalna dla większości,
- każdy niezależnie od wieku i zdolności może ją realizować.

teatr

- artystyczna działalność
- niezbędna komunikacja pomiędzy aktorami a publicznością
- osiągalny dla nielicznych
- Wymagane specjalne umiejętności i zdolności

drama a teatr

drama

- struktura maksymalnie otwarta, w której możliwe jest włączenie nowych treści i działań
- wielość ich interpretacji
- nie chodzi o efekt artystyczny, a raczej o doświadczenie czegoś, przeżycie czegoś.
- Często istota sprawy - przeżycia i doznania człowieka, jego przemyślenia nie są wyrażone

teatr

- struktura zamknięta, gra aktorska według ściśle określonego scenariusza
- raczej jeden sposób interpretacji
- ważny efekt artystyczny - gra aktorska
- istota sprawy - przeżycia i doznania, przemyślenia jasno wyrażone przez aktora

drama a teatr

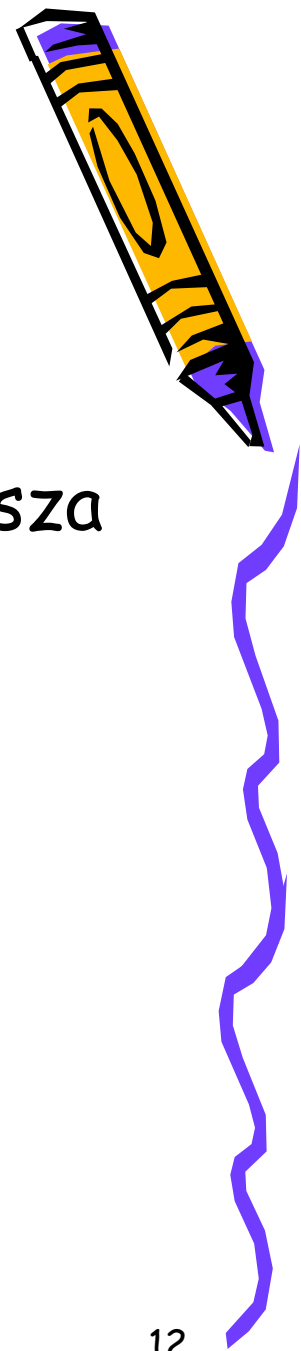
drama

- konstrukcja wyobrazonego doświadczenia oraz poszerzenie obszaru tego doświadczenia.
- najważniejszy jest kontakt pomiędzy uczestnikami dramy

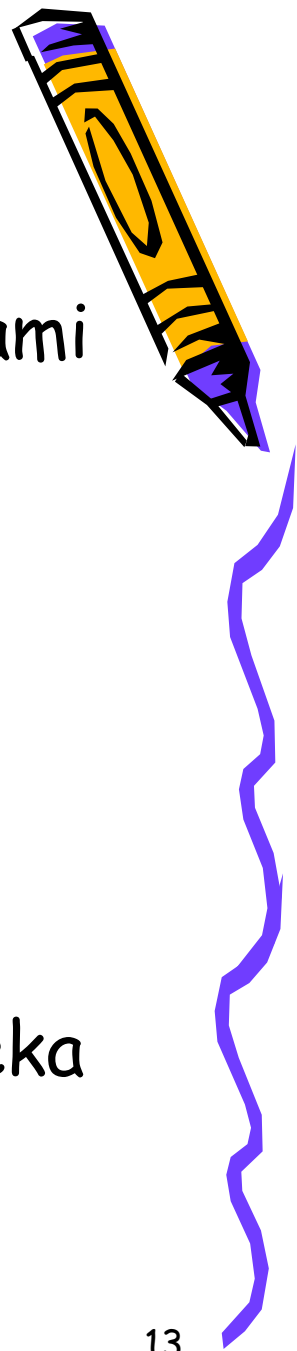
teatr

- gra aktorska według scenariusza
- nauczanie się umiejętności teatralnych

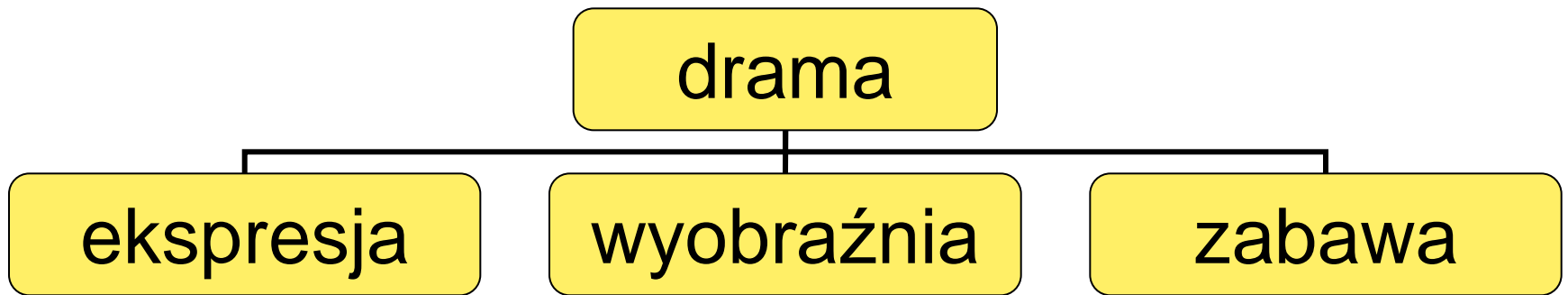

drama - cechy:

- eksperymentowanie z nowymi zachowaniami, postawami, czy wartościami w konkretnej sytuacji, stworzonej fikcyjnie, ale która mogłaby zaistnieć w rzeczywistości
- improwizacja i zabawa
- pobudzanie i rozwijanie refleksyjności
- stymulowanie aktywności w działaniu i pobudzanie wyobraźni
- kształtowanie postawy twórczej człowieka

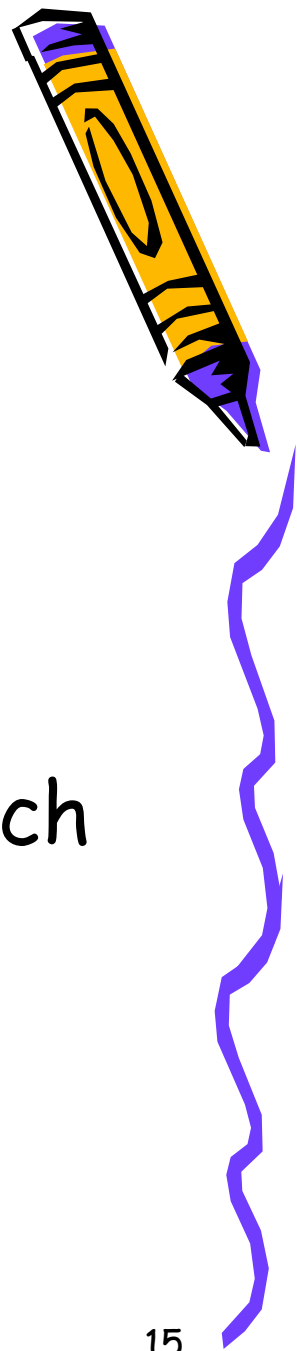

Wymogiem dramy jest autentyczne
„bycie w sytuacji” i zaangażowanie”
(Pankowska K.,1997, s.30).

drama

- metoda rozwoju osobowości
- metoda edukacyjna
- sztuka - umiejętność artystyczna
- metoda pracy grupowej w sytuacjach zawodowych

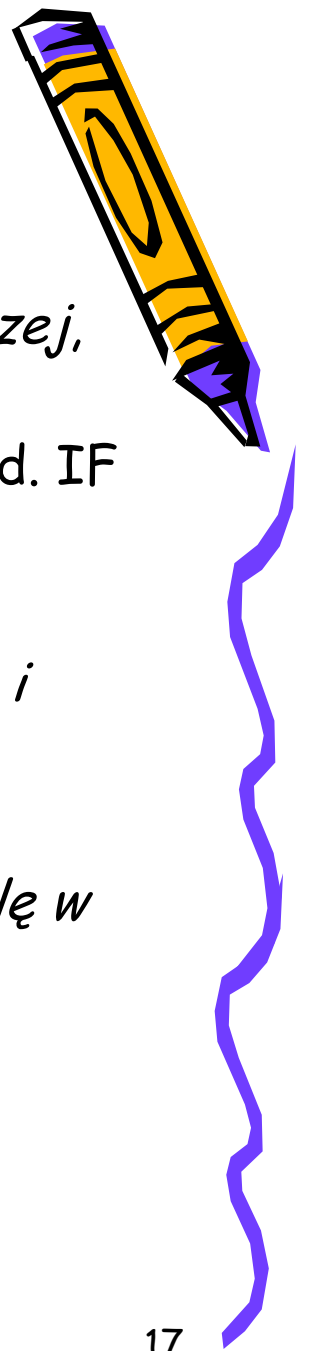

konflikt - problem

- **w dramacie:**
wymyślony
wyobrażony
zaczerpnięty z lektur
i opowiadań
- **w teatrze**
osadzony w
konkretnym
kontekście
społecznym, stworzony
przez autora, czasami
na podstawie faktów
- **w psychodramie:**
jest osobistym,
bolesnym przeżyciem
powodującym
w przeszłości
jednostki zaburzenia
równowagi psychicznej
- **w socjodramie:**
jest rzeczywistym
problemem grupy.

Bibliografia

- Czapów G., Cz., 1979, *Psychodrama*, Warszawa, PWN
- Olimkiewicz E., (red.), 2001, *Warsztaty edukacji twórczej*, Wrocław
- Michałowska D.A., 2008, *Drama w edukacji*, Poznań, Wyd. IF UAM,
- Pankowska K., 2000, *Pedagogika dramy*, Warszawa
- Reichel G., Rabensteina R., Thanhoffer M., 1997, *Grupa i ruch*, Warszawa
- Slade P., 1954, *Child Drama*, London
- Roine E., 1999, *Psychodrama. O tym, jak grać główną rolę w swoim życiu*, Warszawa

